

Forskningsklinikken for Funktionelle Lidelser og Psykosomatik

Årsberetning 2008

INDHOLD

FORORD.....	3
ORGANISATORISKE FORHOLD.....	4
MEDARBEJDERE	5
KLINISK FUNKTION	6
FORSKNING.....	7
FORSKNINGSPUBLIKATIONER	9
PH.D.-AFHANDLINGER	11
BØGER OG BOGKAPITLER	11
ANDET	11
POPULÆR VIDENSKAB.....	11
UNDERVISNING, OPLÆGSHOLDER OG ØVRIGE AKTIVITETER.....	13
KONGRESSER, SYMPOSIER OG SEMINARER MED AKTIVE PRÆSENTATIONER.....	13
AFDELINGEN HAR DESUDEN DELTAGET VED FØLGENDE KONGRESSER/FORELÆSNINGER:.....	17
UNDERVISNING	17

Forord

Forskningsklinikken for Funktionelle Lidelser og Psykosomatik blev grundlagt i foråret 1999 og er en del af Neurocentret ved Århus Universitetshospital, Århus Sygehus.

Målgruppen for FFLs arbejde er patienter, der præsenterer medicinsk uforklarede eller funktionelle fysiske symptomer, dvs. fysiske symptomer, der ikke kan forklares ved kendte konventionelt definerede somatiske lidelser. Det drejer sig f.eks. om kronisk træthedssyndrom, fibromyalgi, irriteret tyktarm, kronisk whiplash og kroniske rygmerter.

Disse lidelser er hyppige i alle kliniske sammenhænge, og udover at de er en belastning for den enkelte patient, udgør de også en væsentlig økonomisk belastning for sundhedsvæsenet og samfundet i øvrigt.

Afdelingens forskningsaktiviteter tager udgangspunkt i en tværfaglig tilgang til de funktionelle lidelser, idet de ses under såvel en psykiatrisk/psykologisk, en somatisk, som en kulturel og social synsvinkel.

FFL har 2 hovedforskningslinjer; en klinisk linje og en mere grundvidenskabelig linje. Den kliniske linje består bl.a. af evidens- og teoribaseret udvikling af behandlingsmetoder til behandling af funktionelle lidelser. Dette foregår dels i specialiseret regi og dels gennem uddannelse af praktiserende læger og andre læger til selv at varetage behandlingen af patienterne (TERM-modellen). Desuden har FFL udviklet diagnostiske hjælpemidler og screenings-instrumenter til ikke-psykiatriske læger, og der arbejdes intenst med at forbedre og udvikle valide diagnoser inden for området. Der er foretaget epidemiologiske undersøgelser over forekomsten af funktionelle lidelser og deres forbrug af sundhedsydelser, og betydningen af funktionelle lidelser for sygemeldinger samt forbrug af sociale ydelser.

Den grundvidenskabelige linje består bl.a. af forskning i sygdomsadfærden og selvoplevet helbred hos patienter med funktionelle lidelser, neurobiologiske og neuropsykologiske forhold mv.

Forskningsklinikken samarbejder med en bred vifte af nationale og internationale forskningsinstitutter, kliniske afdelinger, socialektoren, praktiserende læger mv.

Forskningsklinikken har siden 2005 modtaget patienter til behandling og udredning. Behandlingen foregår aktuelt som adfærdsbehandling i grupper.

Fra 2008 har afdelingen også behandlet patienter med helbredsangst.

Organisatoriske forhold

Forskningsklinikken hører under Neurocentret på Århus Universitetshospital, Århus Sygehus. Afdelingen ledes af ledende overlæge Per Fink. Udover basisfinansieringen fra Region Midt modtager klinikken tilskud fra Aarhus Universitet, som den er tilknyttet via kliniske lektorater. Afdelingen har en faglig og rådgivende bestyrelse, som består af:

- Per Fink, ledende overlæge, dr. med., ph.d., Forskningsklinikken for Funktionelle Lidelser, Århus Sygehus
- Anne Thomassen (formand), cheflæge, Århus Sygehus
- Inger Schaumburg, centerchef, Neurocentret, Århus Sygehus
- Troels Staehelin Jensen, prof., dr. med., Neurologisk afd. F, Århus Sygehus
- Heine Svarrer, overlæge, Reumatologisk Afd., Aalborg Sygehus
- Bobby Zachariae, prof., dr. med., Psykoonkologisk Forskningsenhed, Psykologisk Institut, Aarhus Universitet
- Bjarke Paarup-Laursen, lektor, Afdeling for Antropologi og Etnografi, Aarhus Universitet
- Frede Olesen, prof., dr.med., Forskningsenheden for Almen Praksis, Aarhus Universitet
- Jens Christian Djurhuus, prof., dr. med., Klinisk Institut, Århus Universitetshospital Skejby
- Lars Dahl Pedersen, afdelingsleder, Planlægningsafd., Region Midtjylland, Viborg
- Claus Vinther Nielsen, ledende regionssocialoverlæge, ph.d., Institut for Folkesundhed, Aarhus Universitet, Region Midtjylland
- Kirsten Horsten, socialoverlæge, Sociallægeinstitutionen, Århus Kommune

Medarbejdere

Afdelingsleder

- Ledende overlæge, lektor, dr.med., ph.d. Per Fink

Ordinært aflønnet videnskabeligt og klinisk personale

- Mag.art., ph.d. Mette Bech Risør
- Cand.med., overlæge Emma Rehfeld
- Cand.med. Andreas Schröder (ph.d.-studerende)
- Cand.psych., ph.d. Lisbeth Frostholt
- Cand.scient. Eva Ørnbøl

Fondslønnet videnskabeligt personale

- Mag. art., ph.d. Ann Ostfeld-Rosenthal
- Cand.med. Henriette Schou Hansen (ph.d.-studerende)
- Cand.med. Charlotte Ulrikka Rask (ph.d.-studerende)
- Cand.med. Lone Fjorback (ph.d.-studerende)
- Cand. psych. Tina Carstensen (ph.d.-studerende)
- Cand.mag. Annemette Bondo Lind
- Cand.mag. Christel Tarber

Teknisk administrativt personale, fonds- eller ordinært aflønnet

- Ledende lægesekretær Tinna Lauritsen
- Lægesekretær Maiken Back
- Lægesekretær Pia Kurup
- Korrespondent Malene Skjøth
- Datamanager Hans Jacob Rud Christensen

Herudover huser afdelingen et vekslende antal løst tilknyttede antropologi- og psykologistuderende.

Klinisk funktion

Fra 2005 har afdelingen haft en begrænset forskningsbaseret klinisk funktion.

I 2008 modtog klinikken således 221 henvisninger, hvoraf de 126 blev afvist. Der blev påbegyndt behandling af 95 patienter i 2008 og gennemført ca. 379 ambulante behandlinger. 45 patienter blev afsluttet i 2008. Klinikken har i 2008 gennemført 3 gruppebehandlinger á 9 sessioner pr. gruppe.

Klinikken har i betydeligt omfang givet råd og vejledning vedrørende konkrete patienter til læger og sociale myndigheder.

Har fra 2008 fået en permanent bevilling til en mindre klinisk funktion.

Forskning

Psykologiske faktorerens betydning for symptombilledet og sygdomsforløbet hos patienter udsat for akut whiplash traume.

Hovedansvarlig: Cand.psych., ph.d.-stud. Carstensen T.

Mindfulness-baseret kognitiv terapi til patienter med funktionelle lidelser – en randomiseret kontrolleret undersøgelse.

Hovedansvarlig: Cand.med., ph.d.-stud. Fjorback L.

Prædiktorer for funktionelle lidelser i almen praksis -forebyggelse af kroniske forløb. Hovedansvarlig: Cand.med., ph.d.-stud. Hansen H.S.

Oplevelse og virkning i behandling for funktionelle lidelser. En komparativ antropologisk analyse af konsultationer i almen praksis og spirituel healing som behandling for funktionelle lidelser.

Hovedansvarlig: Mag. art., ph.d. Ostefeld- Rosenthal A.

Funktionelle fysiske symptomer hos 5-7-årige børn. Diagnostik, prævalens og association til psykiske vanskeligheder.

Hovedansvarlig: Cand.med., ph.d.-stud. Rask C.

Den sociale konstruktion af sygdomsadfærd - en antropologisk analyse af funktionelle lidelser med fokus på relationen mellem patient, hverdagsliv og sundhedssystem. Hovedansvarlig: Mag.art., Ph.D. Risør M.B.

Behandling af patienter med kroniske funktionelle lidelser. En randomiseret, kontrolleret undersøgelse af kognitiv adfærdsterapi i gruppe sammenlignet med standardbehandling.

Hovedansvarlig: Cand.med., Ph.D.-stud. Schröder A. og cand.med. Rehfeld E.

Evalueringsopgave vedrørende korte ventetider på behandling for patienter med hoved-halskræft på Århus Sygehus: undersøgelse af patienternes oplevelse af de kortere ventetider i de accelererede patientforløb. Hovedansvarlig: Mag.art. Anne Gram Junge.

Etniske minoriteter med funktionelle lidelser. Hovedansvarlig: stud.mag. Linda Vorm Hellegaard.

Psykoterapeutisk behandling af patienter med funktionelle lidelser.

Hovedansvarlig: overlæge Nils Balle Christensen. (Tillægsprojekt til Ph.D.-projekt).

Medicinsk uforklarede symptomer og funktionelle lidelser i almen praksis.
Hovedansvarlig: cand.scient.san. Mette Trøllund Rask.

Øvrigt

I forbindelse med diagnostik og metoder er afdelingen blevet inddraget i arbejdet med at forbedre SCAN-interviewet og på sigt vores diagnosesystem. Endvidere arbejdes der med udvikling og afprøvning af diverse spørgeskemaer.

Forskningspublikationer

Carstensen, Tina B.W., Frostholt, L., Ørnbøl, E., Kongsted, A., Kasch, H., Jensen, T.S., Fink, P. *Post-trauma ratings of pre-collision pain and psychological distress predict poor outcome following acute whiplash trauma. A 12-month follow-up study.* Pain 2008, 139(2): 248-259.

Fink, P., Rosendal, M. *Recent developments in the understanding and management of functional somatic symptoms in primary care.* Current Opinion in Psychiatry 2008, 21: 182-188.

Hall, N.M., Berntsen, D. *The effect of Emotional Stress on Involuntary and Voluntary Conscious Memories.* Memory 2008, 16: 48-57.

Mundt, Ch., Schroeder, A., Backenstrass, M. *Altruism versus self-centredness in the personality of depressives in the 1950s and 1990s.* Journal of Affective Disorders 2008, 15. maj.

Netterstrøm, Bo, Conrad, N., Bech, P., Fink, P., Olsen, O., Rugulies, R., Stansfeld, S. *The Relation between Work-related Psychosocial Factors and the Development of Depression.* Epidemiologic Reviews Advance Access 2008, 27. juni: 1-15.

Ostenfeld-Rosenthal, A. *Placebo og helbredelse : Placebobegrebet i antropologisk belysning.* Månedsskrift for Praktisk Lægegerning 2008, nr. 6. København.

Rask, C.U., Skovgaard, A.M. *Psykosomatiske symptomer hos yngre børn.* Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab. Ugeskrift for læger 17. marts 2008, 170 (12).

Rosendal, M., Fink, P. *Funktionelle symptomer og lidelser i almen praksis.* Best Practice 2008, 1: 12.

Rosendal, M., Fink, P., Toft, T., Rehfeld, E. *TERM -The Extended Reattribution and Management Model : En model til udredning og behandling af funktionelle symptomer og lidelser i almen praksis.* Practicus 2008, 32(190): 81-83.

Sadeghnia, D.K., Christensen, B., Lauritzen, T., Christensen, M.B., Edwards, A., Risør, M.B. *Ambivalence related to potential lifestyle changes following preventive cardiovascular consultations in general practice: a qualitative study.* BMC Family Practice 2008, 9: 50.

Sadeghnia, D.K., Christensen, B., Lauritzen, T., Christensen, M.B., Edwards, A., Risør, M.B. *Cardiovascular risk patients' experienced benefits and unfulfilled expectations from preventive consultations: a qualitative study*. *Quality in Primary Care* (Print Edition) 2008, 16 (3): 315-25.

Ph.d.-afhandlinger

Kuzminskye, R. *Impaired sensory processing in patients with multiple functional somatic symptoms*. Forskningsklinikken for Funktionelle Lidelser, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Aarhus Universitet.

Bøger og bogkapitler

Fink, P. *Somatoforme lidelser og funktionelle syndromer*. Medicinsk Kompendium, 17. udgave, 2008.

Ostenfeld-Rosenthal, A. *Experiences of the sacred: anthropological perspectives on body and spirit*. EASA Series of Berghan Books, 2008.

Andet

Hellegaard, L.V. ”*Det er ikke nok at have det dårligt...*” Skriftligt kandidatspeciale, Danmarks Pædagogiske Universitetsskole, Aarhus Universitet, Pædagogisk Antropologi.

Populær videnskab

Fink, P., Olesen, F., Nielsen, C.V., Rehfeld, E. *Tusindvis af udstødte kunne hjælpes tilbage til arbejdsmarkedet*. Dagens Medicin 26. september 2008, 28: 48. (Kronik).

Fink, P., Rehfeld, E. *Arbejdskraftreserve: Syge, der ikke kan få behandling og som ikke kan komme ud på arbejdsmarkedet, selv om de gerne vil*. JyllandsPosten, 21. juli 2008. (Kronik).

Junge, A.G. *Kræftpatienter er glade for hurtig behandling: Hurtig behandling er god behandling – hvis informationerne følger med, viser undersøgelse fra Århus Sygehus*. Dagens Medicin, 13. juni 2008 (Deltagelse i interview).

Rask, C.U. *Kognitiv adfærdsterapi hjælper mod børns mavesmerter*. Dagens Medicin, 19. januar 2008 (Deltagelse i interview)

Undervisning, oplægsholder og øvrige aktiviteter

Kongresser, symposier og seminarer med aktive præsentationer

Carstensen, T. *Post-trauma ratings of pre-collision pain and psychological distress predict poor outcome following acute whiplash trauma: A 12-month follow-up study.* (+ Abstract)

Carstensen, T. *Do pre-collision pain and psychological distress predict poor recovery after acute whiplash?*(Poster.)

XXVII European Conference on Psychosomatic Research (ECPR) XI Annual Scientific Meeting European Association for Consultation-Liaison Psychiatry and Psychosomatics (EACLPP), Zaragoza, 25. – 28. juni 2008. (+ Abstract)

Fink, P, Rehfeld, E. *Patienter med uforklarede gener. Hvem er de – hvad gør vi?* Temadag for Dermatologisk Afdeling S, Århus, Denmark, 2. januar 2008.

Fink, P. *Funktionelle lidelser.* Temadag på Lungemedicinsk Afdeling, Århus, Danmark, 1. februar 2008.

Fink, P. *Empirically based diagnoses of bodily distress disorder and health anxiety.* Classification of Functional Symptoms and Disorders in Primary Care, Wonca International Classification Committee. Nijmegen, Holland, 10. marts 2008.

Fink, P. *Functional somatic disorders. What are they, who gets them, and how should they be managed?* Key note lecture at Liaison Psychiatry Faculty's Annual Residential Conference, Royal College of Psychiatrists, Newcastle, England, 12.-14. marts 2008.

Fink, P. *Functional somatic disorders – how should they be managed?* Body and mind: : from Philosophy to Psychosomatics, Mental Health and Psychiatry Postgraduate Seminar at TSPH, Tampere, Finland, 3.-4. april 2008.

Fink, P. *Bodily distress syndrome or disorder. An empirically based new diagnostic construct for somatisation and related disorders.* XXVII European Conference on Psychosomatic Research (ECPR) XI Annual Scientific Meeting European Association for Consultation-Liaison Psychiatry and Psychosomatics (EACLPP), Zaragoza, 25. – 28. juni 2008. (+ Abstract)

Fink, P. *Unmet need of care for the somatising and mentally ill patients in primary care.* XXVII European Conference on Psychosomatic Research (ECPR) XI Annual Scientific Meeting European Association for Consultation-Liaison Psychiatry and Psychosomatics (EACLPP), Zaragoza, 25. – 28. juni 2008. (+ Abstract)

Fink, P. *Are somatisation and functional somatic syndromes brain disorders?* 10th International Congress of Behavioral Medicine, Tokyo, Japan, 27. – 30. august 2008. (+ Abstract)

Fink, P. *Advances in Consultation Liaison Psychiatry: Diagnosis of psychological problems in somatic disorders.* XIV World Congress of Psychiatry, Psychiatric Association of the Czech Medical Association, Prag, Tjekkiet, 20.-25. September 2008. (+ Abstract)

Fink, P. *Somatiseringstilstand – sygdommen med de mange ansigter.* Organon's Minisymposium 24. januar 2008.

Fjorback, L. *Mindfulness-Based Stress Reduction and Mindfulness-Based Cognitive Therapy -a literature review of randomized controlled trials.* (Poster) XXVII European Conference on Psychosomatic Research (ECPR) XI Annual Scientific Meeting European Association for Consultation-Liaison Psychiatry and Psychosomatics (EACLPP), Zaragoza, 25. – 28. juni 2008. (+ Abstract)

Fjorback, L. *Mindfulness-Based Cognitive Therapy for Severe Functional Disorders - a randomized controlled trial.* (Poster) XXVII European Conference on Psychosomatic Research (ECPR) XI Annual Scientific Meeting European Association for Consultation-Liaison Psychiatry and Psychosomatics (EACLPP), Zaragoza, 25. – 28. juni 2008. (+ Abstract)

Fjorback, L.O. *Mindfulness-Based Cognitive Therapy for severe Functional Disorders : a randomized controlled trial.* (Poster) Integrating Mindfulness-Based Interventions into Medicine, Health care and Society 6th Annual Conference, Worcester, USA, 9. april 2008 - 13. april 2008. (+ Abstract)

Fjorback, L.O. *Mindfulness-Based Cognitive Therapy for Functional Disorders- a randomized controlled tria.* (Poster). Psykiatriens forskningsdag, Danmark, 23. oktober 2007.

Frostholt, L. *The role of illness perceptions in predicting outcome following acute whiplash trauma: A multicenter 12-month follow-up study.* 10th International Congress of Behavioral Medicine, Tokyo, Japan, 27. – 30. august 2008. (+ Abstract)

Frostholt L. *Acceptance and commitment therapy for health anxiety – discussion of a new project.* Marburg 17. – 19. november 2008.

Frostholt L. *Sygdomsopfattelse og funktionelle lidelser – Et sundhedspsykologisk perspektiv.* Marburg 17. – 19. november 2008.

Frostholt, L. *Sygdomsopfattelse og funktionelle lidelser – Et sundhedspsykologisk perspektiv*. Organon's Minisymposium 24. januar 2008.

Frostholt, L. *Is the common-sense model of illness useful as an outcome measure in patients with functional somatic symptoms in primary care?* XXVII European Conference on Psychosomatic Research (ECPR) XI Annual Scientific Meeting European Association for Consultation-Liaison Psychiatry and Psychosomatics (EACLPP), Zaragoza, 25. – 28. juni 2008. (+ Abstract)

Hansen, H.S. *GPs' views on the classification of "Medically Unexplained Symptoms*. Classification of Functional Symptoms and Disorders in Primary Care, Wonca International Classification Committee. Nijmegen, Holland, 10. marts 2008.

Hansen, HS. *Medically Unexplained Symptoms*. XXVII European Conference on Psychosomatic Research (ECPR) XI Annual Scientific Meeting European Association for Consultation-Liaison Psychiatry and Psychosomatics (EACLPP), Zaragoza, 25. – 28. juni 2008. (+ Abstract)

Ostenfeld-Rosenthal, A. *Re-enchanted bodies: the significance of the spiritual dimension in Danish healing rituals*. MAAH 2008 - the 5th conference on Medical Anthropology At Home : Medical anthropology, health care systems and the client society - investigating interactions of practice, power and science, Sandbjerg, Danmark, 30. maj 2008.

Ostenfeld-Rosenthal, A. *Experiences of the sacred: anthropological perspectives on body and spirit*. The 10th Biennial Conference of the European Association of Social Anthropologists (EASA), Ljubljana, Slovenia, 26.-30. august 2008. (+Abstract)

Rask, C. *A medical record review for functional somatic symptoms in children*. XXVII European Conference on Psychosomatic Research (ECPR) XI Annual Scientific Meeting European Association for Consultation-Liaison Psychiatry and Psychosomatics (EACLPP), Zaragoza, 25. – 28. juni 2008. (+ Abstract)

Risør, M.B. *The Healing Process of Persons with Medically Unexplained Symptoms - Exploring Qualitative Approaches*. Advances in Liaison Psychiatry and Psychosomatics in Europe. XI Annual Scientific Meeting of the European Association for Consultation-Liaison Psychiatry and Psychosomatics. XXVII European Conference on Psychosomatic Research (ECPR), Zaragoza, Spanien, 25. juni 2008 - 28. juni 2008. (+ Abstract)

Risør, M.B. *Medical Anthropology undergoing Change*. MAAH 2008 - the 5th conference on Medical Anthropology At Home : Medical anthropology, health care systems and the client society - investigating interactions of practice, power and science, Sandbjerg, Danmark, 8.-11. maj 2008.

Risør, M.B. *Explaining Medically Unexplained Symptoms (MUS) – fieldwork among Danish MUS patients*. Afdelingen for Socialantropologi, Institutseminar, Tromsø Universitet, Norge, 7. November 2008.

Rosendal, M., Rømer, R., Christensen, K.S., Fink, P. *Changes in GP classification of medically unexplained symptoms during two years follow-up in relation to an educational intervention (TERM-model)*. (Poster). Advances in Liaison Psychiatry and Psychosomatics in Europe. XI Annual Scientific Meeting of the European Association for Consultation-Liaison Psychiatry and Psychosomatics. XXVII European Conference on Psychosomatic Research (ECPR), Zaragoza, Spanien, 25. juni 2008 - 28. juni 2008. (+ Abstract)

Schröder, A. *Somatiform disorders – different aspects*. Phillips Universität Marburg, Tyskland, 18. – 19 november 2008.

Schröder, A. *Klinisk udredning af kroniske funktionelle lidelser: Ændring af sygdomsforståelse og terapimotivation*. Dansk Psykiatrisk Selskab, Minisymposium, Liaisonpsykiatrien, Nyborg, Marts 2008. (+ Abstract)

Schröder, A. *Severe functional disorders*. Stockholm, Sverige, 20 november 2008

Schröder, A. *Assessment as treatment: reduction of negative illness perceptions in patients with chronic functional disorders*. XXVII European Conference on Psychosomatic Research (ECPR) XI Annual Scientific Meeting European Association for Consultation-Liaison Psychiatry and Psychosomatics (EACLPP), Zaragoza, 25. – 28. juni 2008. (+ Abstract)

Schröder, A. *Behandling af funktionelle lidelser*. Organon's Minisymposium 24. januar 2008.

Afdelingen har desuden deltaget ved følgende kongresser/forelæsninger:

6th Annual Conference: Integrating Mindfulness-Based Interventions into Medicine, Health Care, and the Larger Society, 9. – 13. april 2008 (L. Fjorback).

Undervisning

Forskeruddannelse:

Forskningsklinikken har p.t. 5 ph.d.-studerende.

Forskning – Ph.D.:

Undervisning i grundlæggende biostatistik.

Undervisning af Ph.D.-studerende på Aarhus Universitet.

Underviser er statistiker Eva Ørnbøl.

Spørgeskemaundersøgelser.

Ph.D.-kursus under Syddansk Universitet.

Undervisere er statistiker Eva Ørnbøl, læge, Ph.D.-studerende Charlotte Rask og forskningsleder, Ph.D., dr.med. Per Fink.

Humanistisk Sundhedsforskning – udfordringer i praksis.

Ph.d.-programmet i Humanistisk Sundhedsforskning, SDU, Odense.

Ph.D., antropolog Mette Bech Risør.

Prægraduat undervisning:

Sundhedspsykologi, Aarhus Universitet, medicinstudiet, 3. semester.

Undervisningsansvarlige er Ph.D., dr.med., forskningsleder Per Fink og Ph.D., cand.psyk., Lisbeth Frostholt.

Derudover underviser cand.med., overlæge Emma Rehfeld, Ph.D., antropolog Mette Bech Risør, læge, Ph.D.-studerende Henriette Schou Hansen og mag.art., Ph.D. Ann Ostfeld-Rosenthal.

Studiekreds om Quality of Life.
Den Sundhedsfaglige kandidatuddannelse.
Oplægsholder er statistiker Eva Ørnbo.

Børne- og ungdomspsykiatri.
Medicinstudiet, 10. og 11. semester, Aarhus Universitet.
Underviser er læge, Ph.D.-studerende Charlotte Rask.

Postgraduat undervisning:

Sundhedsstyrelsens kursus i klinisk oral fysiologi og smertebehandling.
Tandlægeskolen, Århus, Danmark, 16. – 18. juni 2008.
Overlæge, dr.med., ph.d. Per Fink.

Master i Sundhedsantropologi.
Afdeling for Antropologi og Etnografi, Aarhus Universitet og Institut for
Antropologi, Københavns Universitet.
Ph.D., antropolog Mette Bech Risør.

Master i Sundhedsantropologi.
Afd. for Antropologi og Etnografi, Aarhus Universitet.
Cand.mag., ph.d.-studerende Anne Mette Bondo Lind.

Specialespecifikt kursus i Børne- og Ungdomspsykiatri for kommende pædiatere.
Underviser er læge, Ph.D.-studerende Charlotte Rask.

Undervisning af Børne- og Ungdomspsykiatrisk Team, Hillerød.
Underviser er læge, Ph.D.-studerende Charlotte Rask.

Børneliaison Team, Pædiatrisk Afd., Gentofte.
Underviser er læge, Ph.D.-studerende Charlotte Rask.

Lægedage 2008.
Underviser er læge, Ph.D.-studerende Charlotte Rask.

Årsmøde i Neuropædiatrisk Selskab.
Underviser er læge, Ph.D.-studerende Charlotte Rask.

A-kursus på speciallægeuddannelsen i ortopædkirurgi
Underviser er læge, Ph.D.-studerende Andreas Schröder.

Funktionelle lidelser: Om kontaktfladen mellem Infektionsmedicinsk Afdeling og Forskningsklinikken for Funktionelle Lidelser.
Infektionsmedicinsk Afdeling, Skejby Sygehus.
Underviser er læge, Ph.D.-studerende Andreas Schröder.

En palet af kvalitative metoder og analyseformer i humanistisk sundhedsforskning
Forskertræning, Speciallægeuddannelsen i Almen Medicin, Aarhus Universitet
Underviser er Ph.D., antropolog Mette Bech Risør.

Patienter med uforklarede gener. Hvem er de – hvad gør vi?
Temadag for Dermatologisk Afdeling S, Århus Sygehus.
Underviser er ledende overlæge, dr.med., Ph.d. Per Fink og cand.med, overlæge Emma Rehfeld.

Kommunikation med den funktionelle patient.
Undervisning på Reumatologisk Afdeling, Århus Sygehus.
Underviser er cand.med, overlæge Emma Rehfeld.

Funktionelle lidelser.
Undervisning af praktiserende psykiatere i København, Sociallægeinstitutionen i Århus, psykologerne, Dianalund og Vejle fjord Neurocenter.
Underviser er cand.med, overlæge Emma Rehfeld.

Funktionelle lidelser.
Undervisning af praktiserende læger. Tolvmandsforening i Hadsund og Kibæk.
Underviser er cand.med, overlæge Emma Rehfeld.

Udredning og behandling af funktionelle lidelser.
Viborg sygehus.
Underviser er cand.med, overlæge Emma Rehfeld.

TERM-kursus.
Kommunikationsmodulet i Specialeuddannelsen i almen medicin, Region Nord og Midt.
Underviser, kursusleder og supervisor er cand.med, overlæge Emma Rehfeld.

1-dags TERM-kursus.

Kommunikationsmodulet i Specialeuddannelsen i almen medicin, Region Syd.
Underviser, kursusleder og supervisor er ledende overlæge, dr.med., ph.d. Per Fink.

TERM-kursus for praktiserende læger i Region Nord.

Underviser, kursusleder og supervisor er cand.med, overlæge Emma Rehfeld.

Supervision af praktiserende læger i behandling af patienter med funktionelle lidelser. Herning.

Underviser er cand.med, overlæge Emma Rehfeld.

Mindfulness og stresshåndtering.

Lægedage, Praktiserende Lægers Organisation.

Underviser cand.med., ph.d.-studerende Lone Overby Fjorback.

Mindfulness-Baseret Kognitiv Terapi til svære Funktionelle Lidelser.

Psykiatrisk Hospital i Risskov.

Underviser cand.med., ph.d.-studerende Lone Overby Fjorback.

Udredning og behandling af funktionelle lidelser.

Viborg Sygehus.

Underviser cand.med., ph.d.-studerende Lone Overby Fjorback.

Sygdomsangst.

Angstforeningens symposium.

Underviser er ledende overlæge, dr.med., Ph.D. Per Fink.

Funktionelle lidelser.

Temadag på Lungemedicinsk Afdeling, Århus Sygehus.

Underviser er ledende overlæge, dr.med., Ph.D. Per Fink.

Somatiserende smertetilstande.

Kursus i klinisk oral fysiologi og smertebehandling, Århus.

Underviser er ledende overlæge, dr.med., Ph.D. Per Fink.

Kursus om funktionelle lidelser.

Psykiatrifonden.

Underviser er ledende overlæge, dr.med., Ph.D. Per Fink.

Postgraduate og andre

Afdelingens medarbejdere har endvidere været arrangører og/eller oplægsholdere på diverse ad hoc symposier, workshops og temadage i ind- og udlandet, og har holdt oplæg for og undervist en bred vifte af faggrupper på alle niveauer herunder også mere populær formidling.

Gæsteforelæsninger

FFL arrangerer hvert år en åben møderække, hvor ind- og udenlandske forskere inviteres til at fremlægge og diskutere deres forskning med enhedens medarbejdere og andre interesserede.

Søren Schulz Pedersen, Afdelingslæge, Børneafdelingen, Skejby Sygehus:
Funktionelle lidelser hos børn på pædiatrisk afdeling.

Ole Kudsk Jensen, Overlæge, Center for Bevægeapparatlidelser, Medicinsk Afdeling, Regionshospitalet Silkeborg: Forstyrret smertereulation som årsag til rygsmerter hos patienter sygemeldt for lænderygsmerter.

Alice Kongsted, Kiropraktor, ph.d., RygForskningsCentret, Ringe, Syddansk Universitet: Posttraumatisk stressreaktion efter piskesmæld.

Finn Breinholt Larsen, Sundhedskonsulent, Center for Folkesundhed, Region Midtjylland: Fysisk sygdom hos psykisk syge.

Ann Suhl Kristensen, Psykolog, ph.d.-studerende, Klinisk Epidemiologi, Århus Universitetshospital: Strukturen i de kropslige og kognitive angstsymptomer hos patienter med panikangst og socialfobi.

Marie Østergaard Møller, Ph.d.-fellow, Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet: Hvad betyder smertetype for praksis i det sociale system?

Lars Holger Ehlers, Ekstern lektor, MTV & Sundhedstjenesteforskningen, Region Midt: Introduktion til sundhedsøkonomi.

Anne Gram Junge, Antropolog, Afdelingen for Almen Medicin, ??: Multiple Chemical Sensitivity. En antropologisk analyse af, hvordan kropslige erfaringer, kulturelle kategorier og sociale strukturer spiller sammen i oplevelsen af at lide af MCS.

Tatiana Chemi Strøm, Forsker, Forskningslaboratoriet, Aarhus Universitet: Kunstens terapeutiske effekt i ikke-kunstneriske miljøer.

Winfred Rief, professor, Klinische Psychologie und Psychotherapie, Philipps Universität Marburg, Marburg, Germany: Psychosomatic medicine in Germany.

Tiltrædelsesforelæsning, Aarhus Universitet:

John Weinman, professor, BA, PhD, FBPSS, Health Psychology Section, Institute of Psychiatry, London, England: Patients' beliefs: How do they influence health care use?

Gæster:

John Weinman, professor, BA, PhD, FBPSS, Health Psychology Section, Department of Psychology (at GKT Medical School), Institute of Psychiatry, London, England.

Udvalgsarbejde og anden virksomhed:

Fink P.:

Medlem af bestyrelsen for European Association for Consultation-Liaison Psychiatry and Psychosomatics (EACLPP).

Medlem af editorial board for General Hospital Psychiatry.

Medlem af editorial board for Psychosomatics.

Medlem af Award Committee, Academy of Psychosomatic Medicine

Medlem af Primary Care Committee, Academy of Psychosomatic Medicine

Medlem af Fagpanel i Angstforeningen.

Forbehandler ved ph.d.-projekt.

Medlem af: Academy of Psychosomatic Medicine, Association of European Psychiatrists, International College of Psychosomatic Medicine, Psychomatics.

Formand for Bedømmelsesudvalg vedr. Ph.D-afhandling, Århus Universitet.

Reviewer:

Journal of Psychosomatic Research, General Hospital Psychiatry, Scandinavian

Journal of Primary Health Care, Psychotherapy and Psychosomatics,

Psychosomatic Medicine, Ugeskrift for Læger.

Præliminær vurdering af lærebog for Life Sciences and Medical Books Division, Cambridge University Press.

Frostholm L.:

Reviewer:

Journal of Health Psychology, Acta Psychiatrica Scandinavica, Scandinavian Journal of Primary Health Care, Journal of Psychosomatic Research.

Risør MB.:

Ansvarshavende redaktør for Tidsskrift for Forskning i Sygdom og Samfund, Afdeling for Antropologi og Etnografi, Aarhus Universitet.

Medlem af Det Strategiske Forskningsråd, Programkomiteen for individ, sygdom og samfund, Scleroseforeningens Behandlingsudvalg.

Medlem af Bedømmelsesudvalg vedr. adjunktstilling, Almen Medicin, Københavns Universitet.

Reviewer:

Ugeskrift for Læger, Tidsskrift for Sygeplejeforskning.

Rask C.:

Medlem af forskningsnetværk: Child and Adolescent Working Party for the EALCPP, Jysk-Fynsk Forskningsforum, Paediatric-liaison Group.

Reviewer:

Nordic Journal of Psychiatry.

Rosenthal, AO:

Kasserer i Dansk Etnografisk Forening.

Hansen, HS:

Medlem af Dansk Selskab for Almen Medicins Forskningsudvalg.

Prisbelønninger

Carstensen, T.B. *Post-trauma ratings of pre-collision pain and psychological distress predict poor outcome following acute whiplash trauma. A 12-months follow-up study.*

Best poster - first price ved Psykiatriens Forskningsdag, Risskov, Danmark, 6. november 2008 og

Best poster ved 27th European Conference on Psychosomatic Research (ECPR) and 11th Annual Scientific Meeting, European Association for Consultation-Liaison Psychiatry and Psychosomatics (ECCLPP), Zaragoza, Spanien, 28. juni 2008.

**Forskningsklinikken For Funktionelle Lidelser
og Psykosomatik
Århus Universitetshospital, Århus Sygehus
Nørrebrogade 44
8000 Århus C**

**Telefon: 8949 4310
8949 4327**

Fax: 8949 4340

Email: aarhus.ffl@rm.dk

Hjemmeside: www.funktionellelidelser.dk